

Zāļu rezistenta tuberkuloze

Ja Tev diagnosticēta zāļu rezistenta tuberkuloze, iespējams, ka Tu raizējies par to, kā notiks ārstēšanās un kādas varētu būt Tavas sajūtas ārstēšanas kursa laikā.

Tev vajadzīga
informācija un
atbalsts?
Iepazīsties!

Tuberkuloze ir ārstējama infekcijas slimība, ko izraisa tuberkulozes mikobaktērija (*M. tuberculosis*), kas izplatās no cilvēka uz cilvēku pa gaisu.

Baktērijas izplatās ar tuberkulozi slimam cilvēkam klepojot un šķaudot. Visbiežāk infekcija skar plaušas, taču tā var attīstīties arī citos orgānos, piemēram, smadzenēs, nierēs vai mugurkaulā.

Tuberkulozes ierosinātājs apkārtējā vidē izplatās pa gaisu, tuberkulozes pacientam:

- klepojot; • šķaudot; • spļaujot; • runājot; • dziedot; • elpojot.

Zāļu rezistenta (nejūtīga) tuberkuloze ir tuberkulozes baktērijas nejutība pret vienu vai vairākiem tuberkulozes medikamentiem. Visbiežāk zāļu rezistence veidojas tuberkulozes pacientam neregulāri lietojot zāles, nepabeidzot ārstēšanās kursu, vai jau inficējoties ar baktēriju, kas ir rezistenta pret tuberkulozes zālēm.

Arī zāļu rezistenta tuberkuloze ir ārstējama!

Saturs

Kā notiek rezistentas tuberkulozes ārstēšana?

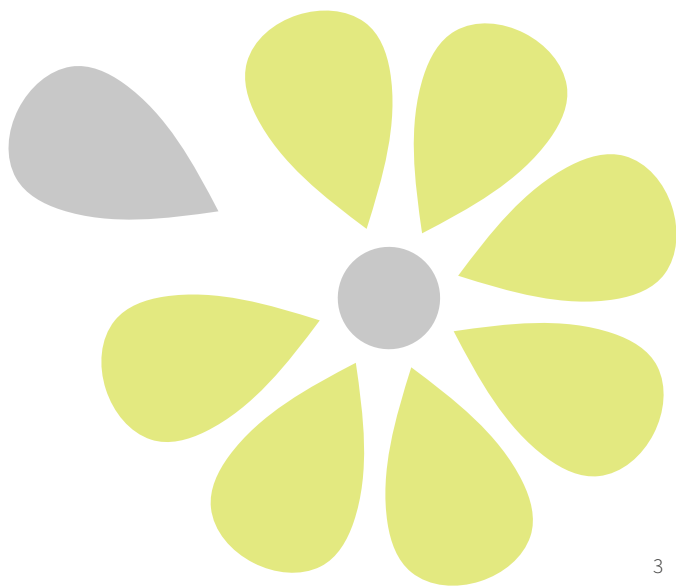
4

Kas Tev būtu jāzina par tuberkulozes zāļu blakusparādībām?

6

Kā saglabāt veselu miesu un dvēseli, ja tev ir tuberkuloze?

8

Kā notiek rezistentas tuberkulozes ārstēšana?

Ārstēšanā izmanto vairāku zāļu kombināciju, ko medicīniski sauc par režīmu. Šajā procesā Tev palīdzēs aprūpes komanda, bet arī Tev ir aktīvi jāiesaistās, lai varētu izārstēties.

Ārstēšanas režīms tiek izvēlēts katram individuāli, pamatojoties uz veiktajiem analīžu un zāļu rezistences datiem.

Režīms var tikt nozīmēts no 9 līdz 12 mēnešiem, atsevišķos gadījumos – pat līdz 18 mēnešiem.

Ārstēšanas režīms sastāv no 5 dažādu zāļu kombinācijas un var sasniegt līdz pat 11 tabletēm dienā. Tavs ārstējošais ārsts lems par vislabāko ārstēšanu tieši Tavas saslimšanas gadījumā.

Uzsākot ārstēšanu, Tev, visticamāk, sākotnēji būs nepieciešama ārstēšanās slimnīcā, kur ārstēšana vienmēr tiek nodrošināta tiešā medicīnas darbinieku uzraudzībā. Pēc izrakstīšanās no slimnīcas Tava ārstēšana tiks turpināta ambulatori.

Ārstēšanas laikā Tev būs regulāras vizītes pie ārsta, vismaz vienu reizi mēnesī vai, ja nepieciešams, biežāk.

Ārstēšanas režīms tiek izvēlēts katram individuāli, pamatojoties uz veiktajiem analīžu un zāļu rezistences datiem

Iespējamie izmeklējumi ārstēšanas laikā:

- Regulāras krēpu analīzes, kas noteiks ārstēšanas procesa efektivitāti;
- Asins analīzes reizi mēnesī, vai pēc ārsta nozīmējuma biežāk. Asinīs tiks noteikti:
kopējā (pilna) asins aina, aknu un nieru funkcionālie rādītāji.
- Ārstēšanas sākumā tiks pārbaudīts, vai neesi inficējies ar HIV un C hepatīta vīrusu, jo tas var nozīmīgi ietekmēt tuberkulozes ārstēšanu;
- EKG (elektrokardiogramma). Tā ir vienkārša un nesāpīga metode kā izvērtēt sirdsdarbību, to veic uzliekot piesūcekņus uz krūškurvja priekšējās sienas;
- plaušu radioloģiska izmeklēšana (plaušu rentgens vai datortomogrāfija).

Nepieciešamības gadījumā var tikt izmantotas arī citas izmeklēšanas metodes.

Arī pēc veiksmīgi pabeigtas ārstēšanās Tev būs nepieciešamas vizītes pie ārsta, lai pārbaudītu, vai slimība ir uzveikta!

Kāpēc ārstēšana notiek tiešā uzraudzībā?

Zāļu rezistentu tuberkulozes pacientu ārstēšanai tiek pielietots atbalsts, kas nozīmē, ka zāļu terapija tiek saņemta tiešā medicīnas darbinieka uzraudzībā. Tiešās uzraudzības terapija tiek organizēta gan slimnīcā, gan ambulatori. Tas nozīmē, ka apmācīts medicīnas darbinieks Tev izsniegs nozīmētās zāļu devas, novērojot Tavu reakciju uz zālēm un nevēlamās blakusparādības.

Tas tiek darīts, lai nodrošinātu Tev pareizu un drošu ārstēšanu!

Kas Tev būtu jāzina par tuberkulozes zāļu blakusparādībām?

Katrs cilvēks panes zāles citādi. Ārstējot zāļu rezistentu tuberkulozi, var rasties dažādas blakusparādības.

Atceries, ka Tu vienmēr vari stāstīt par sūdzībām un jautāt par neskaidrībām savam ārstējošam ārstam un māsa!

Lielāko daļu blakusparādību ir iespējams efektīvi mazināt, lai veiksmīgi turpinātu ārstēšanu.

Tādēļ, ja rodas blakusparādības, nekavējoties ziņo medicīnas māsa vai ārstējošam ārstam.

Tomēr dažās situācijās var būt nepieciešama zāļu lietošanas pārtraukšana vai, iespējams, zāļu kombinācijas maiņa.

Kādas ir iespējamo blakusparādību pazīmes?

SIMPTOMI (sūdzības), ko nekad neatstāj bez ievēribas.

- Vemšana un/vai sāpes vēderā
- Acu baltumi vai āda kļūst dzelteni
- Drudzis un izteikts nespēks
- Izsitumi vai čūlas uz mutes gļotādas
- Smaganu vai deguna asiņošana
- Reibonis, troksnis ausīs vai dzirdes zudums
- Samazināts urīna daudzums, urīna krāsa kļūst tumšāka
- Redzes izmaiņas
- Dezorientācijas sajūta un/vai apjukums
- Neregulāra sirdsdarbība, ko pavada reibonis vai samaņas zudums
- Krampji
- Pēkšņas domas par pašnāvību, garastāvokļa izmaiņas

Noteikti sazinies ar savu ārstējošo ārstu vai māsu, ja Tev ir kāda no augstāk minētajām sūdzībām!

Tiks darīts viss iespējamais, lai situāciju risinātu un novērstu radušās blakusparādību pazīmes!

Tuberkulozi var izārstēt tikai tad, ja zāļu terapija būs regulāra un noteikta ilguma. Tavs ārsts darīs visu, lai Tev tiktu nodrošināta iespējami labākā zāļu kombinācija tuberkulozes izārstēšanai. Medicīnas māsas rūpēsies, lai tu saņemtu visu iespējamo atbalstu zāļu dzeršanas laikā un gadījumos, kad, dzerot zāles, radīsies kādi nevēlami zāļu efekti. Atceries par to ziņot! Droši stāsti mātai par savām izjūtām!

Taču, ņem vērā!

Tikai ar Tavu aktīvu līdzdalību tu iegūsi vislabāko ārstēšanas rezultātu!

Kam pastāstīt par savu slimību?

Ģimenes locekļi un cilvēki, kuri dzīvo kopā ar Tevi, uzzinās par to, ka Tev ir tuberkuloze, jo tiks aicināti veikt izmeklējumus un pārliecināties, vai arī viņi nav saslimuši.

Ārstēšanās ir ilga un prasīs no Tevis lielu izturību, tādēļ atbalsts no apkārtējiem cilvēkiem un draugiem ir ļoti nozīmīgs.

Bet Tu pats vari izlemt, kuriem vēl cilvēkiem pastāstīt par savu slimību.

Ir svarīgi, lai nepaliec viens šajā situācijā!

Neko neslēpjot un daloties ar savām izjūtām par tuberkulozi, ļausi draugiem un ģimenei Tevi atbalstīt ārstēšanas laikā.

Kā saglabāt veselu miesu un dvēseli, ja tev ir tuberkuloze?

Ko iesaka ēst, ko dzert, kā strādāt, atpūsties, vai var nodarboties ar seksu?

Ja Tu slimo ar tuberkulozi, bez zālēm Tev vēl ir ļoti vajadzīgs atbalsts, aprūpe un mīlestība no Tev tuviem cilvēkiem, lai izveseļotos.

Mēs zinām, ka Tu izveseļosies ātrāk, ja būs apmierinātas Tavas fiziskās vajadzības (būs ko ēst, būs mājas un atpūta), kā arī, ja saņemsi pietiekošu emocionālo atbalstu (mīlestību un aprūpi).

Iespējams, Tu būsi spiests turpināt darbu, lai ģimenes budžetā būtu nauda.

Kad var atsākt strādāt un kāda veida darbu var veikt? Mēs dalīsimies ar savu pieredzi un ieteikumiem.

Mīlestība, ģimenes un Tev tuvo cilvēku atbalsts paātrinās tavu izveseļošanos. Ceļā uz izveseļošanos tuvu cilvēku klātbūtnē Tu smelsi papildu emocionālo atbalstu.

Tostarp Tu varēsi nodarboties ar seksu. Kā tavš partneris(e) varēs Tev palīdzēt? Kad nodarbošanās ar seksu nāks Tev par labu un kad labāk no tās atturēties? Mēs dalīsimies ar padomiem arī par šo tēmu.

Ko iesaka ēst un dzert tuberkulozes ārstēšanas laikā?

Kāpēc tuberkulozes slimnieka uzturā pietiekošā daudzumā jābūt maizei, putrām (auzu pārslas, rīsi, griķi, miežu putraimi), kartupeļiem, zivīm, gaļai, dārzeņiem, augļiem, olām, skābpiena produktiem, biezpienam, pienam un ūdenim?

Tuberkulozes ārstēšanas laikā tavam organismam ir vajadzīgi 120–130 g olbaltumvielu (piena produkti, olas, gaļa, zivis, pākšaugi, maize, putras); 400–450 g ogļhidrātu (putras, maize, kartupeļi, ievārījums, cukurs, augļi). Tauku panesība šajā laikā bieži pasliktinās, bet dienā būtu jāuzņem 100 g tauku (piens, gaļa, zivis, olas, eļļa, rieksti).

Neliec savam ēdienam klāt daudz sāls, jo tā kavēs plaušu iekaisuma mazināšanos. Tā vietā dažādo sava ēdiena garšu ar dažādiem garšaugiem. Ja Tev ir tuberkulozes izraisīts pleirīts, tā ārstēšanas laikā centies vispār nelietot sāli.

Ieklausies sava organisma vēlmēs:
ēd to, ko gribi pats, izvēloties labāko no tā,
ko vari atļauties.

Centies lietot diennaktī 2–3 litrus šķidrums. Var dzert gan ūdeni, pienu, tēju, kafiju, paniņas, kefīru, gan vitamīnus saturošās augļu sulas. Izvairies no gāzētiem dzērieniem.

Uzturs un dzērieni palīdz organismam cīņā ar tuberkulozi. Ja Tu jūties ļoti slikti, Tev var būt grūti uzņemt ēdienu. Dažreiz medikamentu dēļ tu vari zaudēt ēstgribu. Tomēr Tev jāapzinās, ka pilnvērtīgs, regulārs un sabalansēts uzturs palīdzēs Tev stiprināt organismu ārstēšanas laikā un justies labi. Izmēģini pats, kas tieši Tev palīdz mazināt nelabo dūšu pēc zāļu iedzeršanas (vairākas glāzes ūdens, jogurts, žāvēta aprikoze vai plūme, rozīnes, gabaliņš maizes, skābs gurķis, ingvera tēja/ ūdens, auglis vai kas cits).

Vitamīni

Visvairāk slimības laikā organismam nepieciešamos vitamīnus Tu vari uzņemt ar graudaugu produktiem, liesu gaļu, zivīm, aknām, nierēm, olas dzeltenumiem. Ēd augļus un dzer augļu sulas!

Vai, ārstējot tuberkulozi, drīkst lietot alkoholu?

Alkohols nav labākais sabiedrotais ārstēšanās laikā. Alkohola lietošana samazina organisma spējas cīnīties ar slimību, jo organismam daļa spēku jāatdod, lai neitralizētu izdzerto alkoholu. Cietīs Tavas aknas un var tikt ietekmēta Tava sirdsdarbība. Bez tam, ja cilvēks bieži un daudz lieto alkoholu, tad viņš var aizmirst ierasties izdzert tuberkulozes zāles. Par to, savukārt, vairojoties priecāsies tuberkulozes baktērijas.

Nelietojot alkoholu Tu noteikti jutīsies gan emocionāli, gan fiziski labāk!

Ja Tu nevari atturēties no alkohola lietošanas, lieto to nelielā daudzumā.

Ēst vienam vai kopā ar ģimeni?

Ēst maltīti kopā ar ģimeni pie viena galda ir labs veids kā uzturēt attiecības un saņemt atbalstu. Tikai līdz ārstēšanas sākumam un parasti pirmās ārstēšanas nedēļās Tu vari inficēt citus. Dažos gadījumos (smaga vai pret medikamentiem

rezistentā slimības forma) laiks, kad Tu vari inficēt citus, būs ilgāks. Jautā par to savam ārstam! Šajā laikā labāk būtu palikt izolācijā gultā un ēst vienatnē vai kopā videozvanā. Vēlāk drīkstēti ēst kopā ar ģimeni un lietot ar viņiem vienus traukus un galda piederumus.

Smēķēšana

Tuberkulozes baktērijas dzīvo un vairojas plaušās un plaušas kļūst slimas un vājas. Smēķējot Tu ievieci dūmus plaušās, un slimajām plaušām nākas pastiprināti strādāt, lai atbrīvotos no dūmiem, kuri plaušas kairina un izraisa klepu.

Smēķēšana vājina ne tikai plaušas, bet arī visu ķermeni. Ja Tavs organisms ir novājināts ar tuberkulozi un smēķēšanu, tad arī citām slimībām būs viegli uzbrukt Tev. Tas viss paildzinās izveseļošanās procesu.

Nepieciešams, lai ne tikai slim cilvēks, bet arī slimas plaušas varētu atpūsties.

Smēķējot Tev var samazināties apetīte un tavam organismam būs grūtāk cīnīties ar tuberkulozi.

Katrs cilvēks, kurš ir mēģinājis atmet smēķēšanu, zina, cik grūti ir to paveikt. Vērsies pēc palīdzības pie cilvēkiem, kam tas ir izdevies, vai pie profesionāļiem, kuri varēs Tev sniegt labu padomu.

Tev var ieteikt, piemēram, pakāpeniski samazināt izsmēķēto cigarešu skaitu: saskaiti, cik cigaretes Tu izsmēķē dienā, un tad centies katru dienu izsmēķēt par vienu cigareti mazāk, līdz atmetīsi pavisam.

Tu varētu mēģināt iedomāties, kas notiek tavā organismā smēķēšanas laikā. Pajautā sev: "Man ir tuberkuloze. Vai es gribu ātrāk izveseļoties, vai gribu turpināt smēķēt un spīdēt savas plaušas?"

Jebkurā gadījumā ir skaidrs:

ja Tu atmetīsi smēķēšanu,
ātrāk izārstēsies no tuberkulozes.

No tuberkulozes izārstēsies arī tie, kuri turpina smēķēt, vienīgi – viņu organisms cietīs vairāk!

Darbs un atpūta

Tuberkuloze ir slodze gan miesai, gan dvēselei. Cīnoties ar tuberkulozi, Tavs organisms veic smagu darbu, tāpēc Tev var trūkst spēka veikt vēl kādu citu darbu. Jo savlaicīgāk Tev tika atklāta tuberkuloze, jo ātrāk Tu no tās izārstēsies, jo tavs organisms nebūs tik ļoti slimības novājināts. Ja Tu pēc palīdzības vērsies novēloti, vai arī vienlaicīgi tev ir citas nopietnas slimības, tava izveseļošanās var neritēt tik raiti. Jo Tavs organisms ir stipri novājināts un tam vajag vairāk laika, lai atgūtu spēkus.

Jo īpaši pašā ārstēšanās sākumā nepieciešama atpūta. Ja Tu pietiekami daudz atpūtiesies – Tu ātrāk izveseļosies.

Iespējams, Tu domā, ka tev tikai jāatsāk strādāt un viss būs labi. Bet jābūt ļoti piesardzīgam un jāveic tikai viegli darbi. Gadījumā, ja Tu smagi strādāsi, piemēram raksi zemi vai veiksi celtniecības darbus, tev atkal var kļūt slikti.

Ja Tu jūti, ka esi atkal spēcīgs, vari atgriezties pie sava darba. Ieklausies savā organismā un nespied sevi pārāk agri sākt smagi strādāt. Citādi tava atveseļošanās var nenoritēt veiksmīgi.

Sauļošanās

Laikā, kad tiek ārstēta aktīva tuberkuloze, no pārmērīgas sauļošanās un pārkaršanas saulē vajadzētu izvairīties. Tomēr no saulītes nav jāizvairās pilnībā – neliela saules deva nekādā ziņā Tev nekaitēs. Retos gadījumos, lietojot atsevišķas tuberkulozes zāles un sauļojoties, var rasties ādas izmaiņas, bet par to jāvaicā savam ārstam.

Pēc izārstēšanās drīkst sauļoties tāpat, kā pārējie cilvēki, kuriem arī iesaka to darīt saprātīgi, lai nekaitētu savam organismam.

Pirts

Jebkuram cilvēkam, bet īpaši – tuberkulozes slimniekam – ļoti svarīga ir personīgās higiēnas ievērošana, kas nozīmē arī mazgāšanos katru dienu. Slims cilvēks ar augstu temperatūru pastiprināti svīst un sviedri kopā ar atmirušajām ādas šūnām, putekļiem un netīrumiem rada labvēlīgu vidi, kur var vairoties dažādas baktērijas, izraisot slimības un iekaisumus.

Pirts ir viens no mazgāšanās veidiem, kuru var izmantot arī cilvēks, kurš slimo ar tuberkulozi, un, ja pirtī pavadītais laiks ir neilgs (10–20 minūtes) un pirts temperatūra nav ļoti augsta, tad iešana pirtī nekādu ļaunumu veselībai nenodarīs. Ja pirtī iešana un mazgāšanās sniedz Tev pozitīvas emocijas, uzlabo pašsajūtu un miegu, tad tas tikai palīdzēs izveseļoties.

Sportošana

Lai veiksmīgi atveseļotos, Tev vajadzētu ik dienu vingrot, izstaipties un izkustinot visas locītavas ar lēnām un mierīgām kustībām. Iesakām regulāras pastaigas un soļošanu, pakāpeniski palielinot tempu un pagarinot pastaigu laiku. Ja Tu jau vairākus mēnešus esi saņēmis prettuberkulozes medikamentus un pašsajūta uzlabojusies, Tu varētu braukt ar velosipēdu, slēpot, nūjot, nodarboties ar jogu, spēlēt volejbolu un galda tenisu. Nodarbības sporta zālē tikai informēta trenera uzraudzībā ar mērenu slodzi un sekojot savai pašsajūtai.

Ņem vērā, ka bieži treniņi mazās devās labvēlīgāk ietekmēs Tavu atveseļošanos, nekā ilgstoša slodze.

Pirms nolem uzsākt sportot, vaicā savam ārstam, fizioterapeitam vai rehabilitologam!

Tuvība ar partneri

Divu cilvēku attiecības var sarežģīties gadījumā, ja viens slimo ar tuberkulozi. Tavs partneris(e) var baidīties un būt neziņā, kā labāk parūpēties par Tevi. Izglīto savu partneri par savu saslimšanu vai apmeklējiet ārstu kopā, lai noskaidrotu neskaidros jautājumus. Cilvēki baidās no nezināmā!

Sekss ar partneri palīdzēs jums abiem justies labāk un nodrošinās Tev labāku noskaņojumu, lai izārstētos.

Kā izteicās viens pacients:

Nodarbošanās ar seksu nodrošina dvēselei izlādēšanos un noņem sasprindzinājumu.

Tuvuma sajūta ar partneri palīdzēs tev izveseļoties. Tev būs arī vieglāk sarunāties ar viņu.

Runā par to, kas Tev šķiet svarīgs.

Ja Tu saņem prettuberkulozes terapiju, Tev nav nekādu medicīnisko ierobežojumu, lai Tu nedrīkstētu nodarboties ar seksu. Bet nodarbošanās ar seksu var novest pie stresa gadījumā, ja Tevi spiež uz to, vai Tu vēl jūties slikti. Šajā gadījumā sekss atņems tev spēku un enerģiju un nenodrošinās labu pašsajūtu. Vienmēr ieklausies savā ķermenī un sajūtās!

Lai izārstētu tuberkulozi, Tavam ķermenim ir nepieciešama atpūta, pilnvērtīgs miegs un labs uzturs.

Ārstēšanās laikā lieto pilnvērtīgu uzturu – olbaltumvielas (olas, gaļu, pākšaugus) un vitamīnus, tas paaugstinās vispārējās organisma aizsargspējas.

Izvairies no stresa un fiziskas pārpūles, ievēro atpūtas un miega režīmu (vismaz 7–8 stundas diennaktī).

Atturies no smēķēšanas, alkohola un narkotiku lietošanas, jo atkarības izraisītu vielu lietošana samazina ārstēšanās efektivitāti.

Vieglas fiziskās aktivitātes (pastaiga, nūjošana) palīdzēs labāk justies, stiprinās muskulatūru un uzlabos garastāvokli.

Tavas, kā pacienta, tiesības un atbildība:

Sadarbojies!

- Lieto zāles tā, kā tavs ārstējošais ārsts ir noteicis.
- Ierodies uz visām nozīmētajām vizītēm.
- Ziņo ārstējošam ārstam vai māšai par jebkādam medicīniska rakstura problēmām vai sajūtām.
- Izstāsti ārstējošam ārstam vai māšai par jebkādiem citiem medikamentiem vai vielām (ieskaitot ārstnieciskos augus), kurus lieto papildus tuberkulozes zālēm.
- Brīdini ārstējošo ārstu, ja tev ir iespējama grūtniecība pirms ārstēšanas uzsākšanas vai tās laikā.
- Tev ir tiesības saņemt pilnīgu informāciju par tuberkulozes ārstēšanas procesu, zālēm un tikt ārstētam cieņpilni.

Tuberkulozes izplatības profilakse vai, ja esmu slims, kā es varu novērst tuberkulozes izplatīšanos?

Tuberkuloze slimība ir lipīga (infekcioza) un izplatās no cilvēka uz cilvēku. Taču, uzsākot ārstēšanos un lietojot nozīmētās tuberkulozes zāles, periods, kurā Tu varēsi inficēt apkārtējos, visticamāk nebūs ilgs.

Tāpēc, ja esi slims, ir svarīgi aizsargāt apkārtējos:

- regulāri saņem nozīmēto ārstēšanu, tas ir ļoti svarīgi;
- vēdini telpas, kurās uzturies;
- klepojot un šķaudot vai smejojoties, aizsedz savu muti un degunu ar vienreizējās lietošanas salveti;
- iekštelpās izmanto sejas masku;
- ja iespējams, kamēr esi infekciозs jeb izdali baktērijas, guli atsevišķi;
- neej uz darbu, kamēr to nav atļāvis ārsts;
- mājās nepieņem viesus, neizmanto sabiedrisko transportu un publiskas vietas, kamēr izdali tuberkulozes baktērijas apkārtējā vidē;
- baudi pastaigas svaigā gaisā.

**Lai mazinātu saslimstību ar zāļu rezistentu
tuberkulozi, ir savlaicīgi jāatklāj un jāārstē visi
tuberkulozes skartie cilvēki!**

**Atrast,
ārstēt,
novērst.**

Latvijā ir pieejamas visas zāles drošai ārstēšanai, izmantojot atbilstošus ārstēšanas režīmus.

Bezmaksas izmeklēšanu un konsultāciju par zāļu rezistentu tuberkulozi ir iespējams saņemt pie plaušu speciālistiem visā Latvijā.

Papildu informācija atrodama vietnēs www.tuberkuloze.lv

Kultūras ministrija

**Sabiedrības integrācijas
fonds**

Materiāls pacientiem “Zāļu rezistentā tuberkuloze” ir sagatavots ar Sabiedrības integrācijas fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par materiāla pacientiem “Zāļu rezistentā tuberkuloze” saturu atbild Latvijas Tuberkulozes apkarošanas biedrība